

Midler skulle betragtes som Statsmidler, og ligesom dette ligger i Paastanden, saaledes er det som sagt udtryffeligt at læse i Flertallets Udvikling i Betænkningen. Men nu tillader jeg mig at paastaa, at, naar man stiller Forlangende om, at Midler, der efter min Opfattelse maa betragtes som Eiendoms-gjenstande, der tilhøre private Stiftelser — thi det er Bally og Bømmetofte — skulle optages blandt Statens Midler paa Finantsloven, da er det en Omstyrkelse af det Bestaaende, der forlanges. Jeg gad nok vidst, om det erede Medlem vilde benegte, at det blev en Omstyrken af det Bestaaende, dersom man vilde opføre hans og andre erede Medlemmers private Eiendoms-gjenstande paa Finantsloven, og det vilde dog kun være akkurat det Samme, som her er Tale om, kun med den Forskjel, at der formodentlig da ikke vilde blive Spørgsmaal om 13 Millioner. Jeg tror altsaa, at det er Flertallet, som ikke har gjort sig det rigtig klart, hvad der laa i dets Indstilling. Havde Flertallet indskrænket sig til at gjøre gjældende, hvad den erede Ordfører her væsentlig har gjort gjældende, nemlig at man paa ingen Maade vil fuldfæste Stiftelserne og krænke deres Retsstilling, men man vil kun til yderligere Betryggelse for disse Stiftelser have, at den Myndighed, der hidtil har ligget i Regjeringens Haand, skulde gaa over til Lovgivningsmagten, i hvilken jo Kongen er Lodtager, saa havde jeg svaret ganske anderledes, saa vilde jeg have svaret, hvad jeg nu skal tillade mig at sige: Jeg antager, at det er et Regjeringsanliggende, at det hidtil ikke har været et Lovgivningsanliggende, men at man ved Lov maa kunne forandre et Regjeringsanliggende til at blive et Lovgivningsanliggende; om man skal gjøre det, beror paa dette Anliggendes Bessaffenhed. Efter min Opfattelse vilde det være meget uheldigt og urigtigt at gjøre den Slags administrative Anliggender til Lovgivningsanliggender, men man kan gjøre det, og jeg misfender paa ingen Maade, at der kan være den Ansættelse tilstede hos Forskjellige, og at der ogsaa kan ansøres Grunde for den Mening, at Lovgivningsmagten skulde kunne tage en heldig Del i Kontrolen med og Ordningen af disse Forhold. Jeg deler ikke den Mening, men jeg kan forstaa den, og forsaavidt det kun var det, man havde gjort gjældende, vilde jeg have fremhævet de Betragtninger, som for mig ere bestemmende i den Retning, at det ikke vilde være hensigtsmæssigt at ordne Sagen paa den Maade. Men Sagen har faaet et ganske andet Indhold, idet man ikke er nøjedes med at sige: Lad for Fremtiden Lovgivningsmagten faae den kontrollerende Myndighed, som hidtil Regjeringen har havt, men har sagt: Det er Statens Midler, som høre hjemme paa Finantsloven. Det er deri, at Forsøget ligger paa at omstyre det Bestaaende. Det er ikke mig, som har set Spørgsmaal, som den erede Ordfører sagde, men det er — for at jeg

skal gjentage det — Flertallet eller Ordføreren i Dag, som ikke har været tilstrækkelig opmærksom paa den Betydning, som deres egen Indstilling har. — Hvad nu det foreliggende Forslag til en Dagsorden angaar, da har jeg selvfølgelig været fattet paa, at ogsaa denne Sag skulde endes med en Dagsorden. Man har faaet en færlig Forhøjelighed for Dagsordener, og jeg kan ikke se, at der i den Dagsorden, som her foreslaas, indeholdes Noget, som Justitsministeren i mindste Maade har Grund til at tage sig nær. At der ikke kan naas en tilfredsstillende Ordning paa den Maade, det antager jeg er Meningen, som Flertallet ønsker det, med det nuværende Ministerium, det er fuldstændig rigtigt. En tidligere Dagsorden, som fremkom under Forhandlinger, i hvilke jeg havde at tage Del, indeholdt forskellige Urigtigheder, men her er det fuldstændigt rigtigt. En saadan Ordning af denne Sag, som Flertallet i den parlamentariske Kommission, og jeg tør vel ogsaa antage Flertallet i Folkethinget, vil anse for at være tilfredsstillende, vil ikke kunne gennemføres i det Mindste med den nuværende Justitsminister. Saa længe han staa her, sker der — vil jeg sluttelig sige — ikke Noget, som jeg betragter for at være en Retskrænkelse. Hvor længe jeg skal staa paa denne Plads, veed jeg ikke, men Saameget veed jeg, at jeg indlader mig ikke paa Noget, hvorved jeg vilde komme til at gjøre Andet, end hvad jeg anser for at være rigtigt, og naar jeg forlader den Plads, hvorpaa jeg staa, vil jeg i det Mindste have det Udbytte med mig — og stort Andet faar jeg vel rimeligvis ikke — at jeg kun har gjort, hvad jeg har anset for at være rigtigt.

Winther: Den erede Minister maa ikke tage mig ilde op, at jeg blev lidt munter, da jeg hørte ham sige, at Flertallet i Kommissionen ikke skulde have været sig selv bevidst, da det gjorde sin Indstilling. Vi havde dog sandelig temmelig lang Tid til at blive os bevidste, siden Kommissionen blev nedsat den 15de Februar 1871 og afgav Arbejdet den 21de Mai 1872, saa derfor kan den erede Minister være rolig. Vi have meget godt vidst, hvad vi i saa Henseende gjorde. Jeg skal imødegaa nogle af de Ytringer, som den erede Minister kom med, men der er især nogle, som ere ganske besynderlige, naar man ser hen til de Betragtninger af disse Forhold, som fandt Sted under de absolute Konger. Jeg vil tillade mig at henlede Opmærksomheden paa, hvad der kan ses Side 53 i den af Kommissionen afgivne Betænkning, hvor tillige findes de Forhandlinger, der have fundet Sted i Kommissionen. Der vil man kunne se, at den Gang, man i Maret 1848 bestemte, at Bestyrelsen for disse Stiftelser maatte bemyndiges til at give et extraordinært Bidrag til Statens Fornødenheder under Krigen, da blev det udtalt i Indstillingen